

ХТО І НАВІЩО ОХОРОНЯЄ ПРИРОДУ?

Ми живемо на прекрасній планеті. Вона повна див та чудернацьких істот. Деякі з них такі маленькі, що побачити їх можна лише в мікроскоп, інші ж — за розміром як великий автобус.

Усі істоти взаємопов'язані — рослини виробляють поживні речовини, травоядні тварини їх їдять, а хижаки їдять цих травоядних тварин, бактерії та гриби розкладають організми після відмирання. Якщо якийсь гвинтик випадає з цього механізму, то вся ота природна машинерія починає працювати гірше, а згодом може й зовсім зламатися.

Ми живемо на дуже крихтій та крихкій планеті. Через діяльність нашої цивілізації, падіння небесних тіл, масові виверження вулканів, всепланетні потепління та похолодання на Землі періодично щось летить шкереберть, і тоді багато істот гине. Деякі з цих катастрофічних подій неможливо відвернути, але низку проблем ми здатні владнати.

Хто охороняє природу? Можливо, навіть ви, якщо не марнуєте водні ресурси, вчасно закриваючи кран вдома. Збереженням планети займаються екоактивісти, які хочуть привернути увагу до проблем довкілля. Над збереженням планети працюють науковці, коли, наприклад, хочуть розгадати, який паразит скорочує чисельність жаб у тропічному лісі чи як впливають викиди заводів на температуру повітря. У багатьох державах, зокрема й в Україні, створені спеціальні території з метою збереження та відновлення дикої природи. Цю місію виконують також уряди країн і міжнародні організації, якщо дослухаються до думки вчених та екоактивістів.

Проте є ще одна група істот, зацікавлених у збереженні планети. Це тварини, нехитра діяльність яких допомагає існувати іншим видам, їхнім оселищам, людській цивілізації та всій планеті загалом. Вони не ходять на протести, не пишуть дописи у соціальних мережах, не проводять дослідження та не ухвалюють закони, але без їхньої участі цей світ був би дуже незатишним місцем. То хто ж ці тварини-екозахисники?

АЛІГАТОР-САДІВНИК

Любителі природи повсюди! Навіть американський, або міссісіпський алігатор (*Alligator mississippiensis*) вправляється у створенні зручних умов для мешкання інших істот.

Цю тварину добре знають як вправного садівника. Коли настає посуха, то болотисті ландшафти, в яких мешкає алігатор, починають пересихати. Проте алігатор не скиглить, а починає копати ями. І так мимоволі створює багато оселищ для рослин.

На нагромаджених купках болотистої землі починають рости види, які не витримують умов затоплення, а в ямах зосереджуються любителі вологи. Створюється життєдайна оаза поміж висохлого болота.

Рослинність може настільки відрізнятись від навколишнього ландшафту, що вчені складають карти садків алігаторів за допомогою супутникових знімків — наслідки діяльності алігаторів помітно навіть із космосу.

Садки алігаторів важливі не лише для рослин. Вони стають домівками чи місцем харчування для багатьох тварин.